

5. การออกจากโรงเรียนกลางคัน เนื่องจากโรงเรียนในปัจจุบันต้องใช้เวลายาวนัยถึง 4 ปีในการทำให้เด็กอ่านออกเขียนได้ เด็กที่ต้องออกกลางคันจึงได้รับประโยชน์จากโรงเรียนน้อยมาก ดังนั้น ควรจะได้มีการวางหลักสูตรชนิดที่จะให้ประโยชน์ในตัวของมันเองเป็นเทอมๆ ไปเลยทีเดียว

6. ระบบการสอบ เหตุที่การเรียนการสอนมุ่งที่วิชาเกี่ยวกับการอ่านออกเขียนได้ เลข-คณิต ภาษาต่างประเทศ ก็เพราะว่าวิชาเหล่านี้เป็นวิชาพื้นฐาน สำหรับไปเรียนต่อในชั้นมัธยมศึกษา หิ้งๆ ที่มีเด็กจำนวนน้อยเท่านั้นที่จะมีโอกาสได้เรียนต่อถึงชั้นมัธยมศึกษา ถ้าหากเลิกระบบการสอบเสียก็อาจจะทำได้ด้วยการ เพิ่มจำนวนนิเทศก์ โดยให้ครูเป็นผู้พิจารณา เลื่อนชั้น เด็กและให้ศึกษานิเทศก์อีก 3 คน เป็นผู้คอยตรวจตราอีกที ระบบการสอบที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ นักการศึกษาหลายคนได้ชี้ให้เห็นว่า ออกจะเป็นเครื่องวัดที่ไม่ดีและไม่สามารวัดแม้แต่ประเด็นที่ว่า เด็กคนไหนจะมีความสามารถในการเรียนต่อชั้นสูงขึ้นไปเพียงไร

7. ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน การที่จะทำให้โรงเรียนเข้ากับชุมชนได้ต้องตกลงกันก่อนว่า ชุมชนต้องการอะไร แล้วจึงวิเคราะห์ว่าการศึกษแบบใดที่จำเป็นในอันที่จะทำให้สมาชิกในสังคมพัฒนาชีวิตของเขาได้มากที่สุด

ในประเทศที่กำลังพัฒนา การจัดการศึกษาภาคบังคับขึ้นอยู่กับการที่ห้องถิ่นนั้นๆ มีลักษณะอย่างไรและให้ความสำคัญต่ออะไร ตามลำดับก่อนหลัง แต่อาจกล่าวได้กว้างๆ ว่า ระบบการศึกษาแบบใหม่ควรจะเป็นตัวกระตุ้นให้มีการพัฒนาวิธีการที่ใช้ในการเกษตรและการปศุสัตว์ การรู้จักบริโภคอาหารที่มีคุณค่า การรักษานามัยบ้านที่ถูกต้องลักษณะ ความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างสังคม เพื่อที่คนจะได้สามารถปรับตัวให้เข้ากับระบบเศรษฐกิจแบบตลาดที่รวมกลุ่มกันเป็นสหกรณ์ได้มากขึ้น และตระหนักถึงความสามารถและโอกาสที่ เขาจะพัฒนาฐานะทางเศรษฐกิจของตนเองได้

ถ้าหากจะให้ระบบการศึกษามีผลเร็ว ต้องไม่ทอดทิ้งผู้ใหญ่ แต่เนื่องจากผู้ใหญ่จะมีเวลาเรียนได้เฉพาะตอนเย็นเท่านั้น และการที่จะให้ครูที่สอนเด็กมาแล้วมาสอนผู้ใหญ่ในตอนเย็นอีกทำให้ครูทำงานมากเกินไป ทางที่ดีควรให้ครูสอนเด็กเฉพาะตอนเช้าเพียง 3-4 ชั่วโมง ตอนบ่ายว่าง และตอนเย็นสอนผู้ใหญ่อีก 2 ชั่วโมง การลดชั่วโมงเรียนของเด็กจะไม่ทำให้เด็กต้องสูญเสียอะไรมากนัก และจะทำให้เด็กมีเวลาไปช่วยทางบ้านทำงานได้อีกด้วย ดังนั้นจึงอาจจะทำให้ให้อัตราเด็กเรียนที่ต้องออกกลางคันเพราะเหตุผลทางเศรษฐกิจต้องลดลงก็ได้

ในชนบทโรงเรียนประถมศึกษาซึ่งเป็นศูนย์กลางการศึกษา ควรมีขนาดเล็กมีครูประมาณ 3 คน เพื่อที่จะได้กระจายไปทั่วทุกหมู่บ้าน ดังนั้นการศึกษาที่จะให้แก่ทั้งผู้ใหญ่และเด็กควรจะมีมุ่งที่การให้ความคิดและความสนใจใหม่ๆ ในสาขาที่มีความจำเป็นสูงสุด ด้วยการอภิปรายและทดลองต่าง ๆ ผู้ให้การศึกษาจะไม่ได้เป็นเพียงครูตามปกติเท่านั้น แต่จะเป็นผู้เชี่ยวชาญในการสาธิตด้วยระบบการศึกษาแบบนี้ไม่จำเป็นที่ครูจะต้องมีคุณภาพสูงมาก เพราะปกติผู้ที่เรียนจบราว ๆ มัธยมศึกษาปีที่ 3-มัธยมศึกษาปีที่ 4 ก็อยู่ในเกณฑ์ที่จะเป็นครูชั้นประถมศึกษาได้แล้ว แต่การฝึกอบรมครูประเภทนี้ควรเน้นที่วิชาเฉพาะ เทคนิคของการสาธิต และความรู้เกี่ยวกับพลังชุมชน สิ่งที่สำคัญมิใช่ออยู่ที่ เขาจะไปอธิบายให้ผู้ใหญ่และเด็กแต่อยู่ที่สิ่งที่ทำและวิธีทำมากกว่า

6. ปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาของการประถมศึกษาในประเทศต่าง ๆ

6.1 ปัญหา

ในการจัดการประถมศึกษา - การศึกษาภาคบังคับนั้น ทุกประเทศมีหลักการจัดโดยอาศัยระบบโรงเรียนเป็นเกณฑ์ กล่าวคือ รัฐจะจัดตั้งโรงเรียนสำหรับเด็กที่มีอยู่ในเกณฑ์ภาคบังคับตามกฎหมายขึ้นทุกตำบล หมู่บ้าน แต่สิ่งที่เป็นปัญหาสำคัญที่เผชิญกับประเทศที่กำลังพัฒนา คือ

1. จำนวนประชากรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว
2. มีเด็กอีกเป็นจำนวนมากที่ไม่ได้รับการศึกษาในระบบโรงเรียน
3. มีเด็กที่สอบตกและซ้ำชั้นมากมาย

นอกจากนี้ยังมีอีกหลายสาเหตุที่ทำให้เด็กมิได้เข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาอีกมาก ด้วยเหตุนี้การจัดการศึกษาภาคบังคับโดยระบบโรงเรียนนั้นจึงไม่สามารถจัดให้ครบถ้วนตามหลักสากลและความปรารถนาของประเทศ

6.2 ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา

การจัดการประถมศึกษาโดยอาศัยระบบโรงเรียนไม่เพียงพอเสียแล้วสำหรับโลกปัจจุบัน จำเป็นจะต้องจัดการศึกษาระดับนี้ในลักษณะของการศึกษานอกระบบโรงเรียน โดยเฉพาะผู้ที่ไม่มีโอกาสเข้ารับการศึกษามีอายุถึงเกณฑ์ ผู้ที่ต้องออกจากโรงเรียนกลางคัน และผู้ที่บิดามารดา หรือผู้ปกครองยังไม่มีโอกาสเข้ารับการศึกษเลย

การจัดการศึกษาภาคบังคับต้องจัดในแนวใหม่ของการศึกษา ซึ่งถือเป็นแนวโน้มสำคัญ โดยอาศัยการศึกษานอกระบบโรงเรียนและจะต้องจัดการศึกษาภาคบังคับในรูปแบบต่าง ๆ โดยพยายามหารูปแบบจัดการศึกษาในระดับนี้ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ อีกทั้งต้องจัดให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและบุคคล ตลอดจนประเทศชาติอันเป็นส่วนรวมด้วย

ประเทศที่กำลังพัฒนาพยายามที่จะแสวงหารูปแบบต่าง ๆ จัดการศึกษาประเภทนี้ให้เป็นที่น่าสนใจ หลายประเทศอย่างเช่นประเทศอินเดียและแทนซาเนีย (บรรจง ชูสกุลชาติ, 2527 : 138-139) ประเทศอินเดียมีโครงการพัฒนาการศึกษาระดับอำเภอขึ้น ในโครงการนี้รัฐบาลได้เลือกอำเภอตัวอย่างขึ้นมา 4 อำเภอ แล้วดำเนินการให้การศึกษาแก่ประชาชนตามที่เขาต้องการ กล่าวคือ จะต้องดำเนินการให้การศึกษาแก่ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 3 ขวบจนถึง 45 ปี การจัดการศึกษาดังกล่าวนี้จัดโดยการเปิดเต็มเวลาและเปิดบางเวลา ในขณะเดียวกันก็มีการสอนการเรียนทางวิทยุด้วย การสอนทางวิทยุนี้จัดให้ทั้งผู้ที่ถูกออกจากโรงเรียนกลางคันและผู้ที่มีความประสงค์จะเรียน ตลอดจนบิดามารดาที่ยังอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ด้วย วัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาดังกล่าวนี้ได้มีวัตถุประสงค์ประการให้การศึกษาในลักษณะต่าง ๆ เข้าด้วยกัน โดยมีได้แก่กักชั้นเรียน ระดับการศึกษา วิชาที่เรียน เวลาเรียน และมีการผสมผสานระหว่างการศึกษาในโรงเรียนและนอกโรงเรียนเข้าด้วยกัน วิธีจัดการเรียนการสอนนั้นจัดเป็นสองรอบและลดเวลาการศึกษาทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาลงเหลือเพียงครึ่งเดียว การจัดการศึกษาดังกล่าวนี้นี้ปรากฏว่า รัฐบาลสามารถลดเวลาเรียนในระดับประถมลงได้ 3-4 ปี

ประเทศที่จัดการประถมศึกษาในรูปแบบของการศึกษานอกโรงเรียนที่น่าสนใจอีกประเทศหนึ่งก็คือ ประเทศแทนซาเนีย ประเทศนี้ได้จัดตั้งโรงเรียนประถมศึกษาขึ้นมาประเภทหนึ่งเรียกว่า โรงเรียนประถมศึกษาแบบเบ็ดเสร็จ วัตถุประสงค์ของโรงเรียนประเภทนี้ก็คือ เพื่อให้ประชาชนได้เข้ารับการศึกษาร่วม ๆ กันไปกับการพัฒนาชุมชน โดยให้เด็กกับผู้ใหญ่เรียนในโรงเรียนเดียวกัน แต่หมุนเวียนกันไปคนละเวลา ในโรงเรียนประถมศึกษาแบบเบ็ดเสร็จดังกล่าวนี้มีศูนย์การเรียนรู้ของเด็ก ศูนย์การศึกษาก่อนวัยเรียน ศูนย์การฝึกหัดอุตสาหกรรมในครัวเรือน เข้าลักษณะโรงเรียนและห้องเรียนนอกเนกประสงค์

ดังได้กล่าวมาแล้วนี้ก็จะเห็นได้ว่า บรรดาประเทศต่าง ๆ ในโลกล้วนแต่ได้พยายามจัดการศึกษาในระดับนี้โดยหลักการและรูปแบบต่าง ๆ กัน เพื่อเป็นการแก้ปัญหาประชาชนที่ไม่

ได้รับการศึกษาในระบบโรงเรียน ได้มีโอกาสเข้าเรียนในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ทั้งนี้ เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพของประชากรของประเทศให้สูงขึ้น

7. การประถมศึกษาในประเทศไทย ปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา

ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2520 การศึกษาระดับประถมศึกษาเป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถขั้นพื้นฐานให้คงสภาพอ่านออกเขียนได้ คิดคำนวณได้ ประกอบอาชีพตามควรแก่วัย และความสามารถได้ และสามารถดำรงตนเป็นพลเมืองดีในระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

การประถมศึกษาของไทยได้เริ่มมีขึ้นในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยใน พ.ศ. 2425 โปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบขึ้น ซึ่งมีชั้นประถมศึกษาเรียนวิชาสามัญเรียกว่าประโยค 1 พ.ศ. 2441 มีโครงการศึกษาระดับแรกที่แสดงถึงการแบ่งการศึกษาออกเป็นส่วน ๆ มีระดับประถมศึกษาและสามัญศึกษา พ.ศ. 2456 มีโครงการศึกษาซึ่งกำหนดให้ประถมศึกษาที่มี 5 ชั้น ซึ่งเมื่อจบสายสามัญ 3 ชั้น หรือวิสามัญ 2 ชั้นแล้ว สามารถเรียนต่อชั้นมัธยมสายสามัญและวิสามัญได้

ในปี พ.ศ. 2464 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงประกาศใช้พระราชบัญญัติประถมศึกษาขึ้นเป็นครั้งแรก มีสาระสำคัญว่าเด็กทุกคนไม่ว่าหญิงหรือชายที่มีอายุ 7 ปีบริบูรณ์จะต้องเข้าเรียนประถมศึกษาจนอายุครบ 14 ปีบริบูรณ์

พ.ศ. 2475 รัฐบาลประกาศใช้แผนการศึกษาชาติ มีสาระสำคัญเกี่ยวกับประถมศึกษาเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม คือ ชั้นประถมฝ่ายสามัญซึ่งเดิมมีเพียง 3 ชั้น ให้เพิ่มขึ้นเป็น 4 ชั้น ชั้นประถมฝ่ายวิสามัญ ซึ่งแต่เดิมเรียกชั้นประถมปีที่ 4 ปีที่ 5 ให้ยับย่นเลื่อนขึ้นเป็นชั้นประถมปีที่ 5 และปีที่ 6 ตามลำดับ

พ.ศ. 2478 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติประถมศึกษาฉบับที่ 2 ชั้น ซึ่งใช้บังคับให้เด็กได้เข้าเรียนในชั้นประถมศึกษาตั้งแต่อายุ 8-15 ปี และให้ยุบชั้นประถมปีที่ 5 และปีที่ 6 คงเหลือชั้นประถมปีที่ 1 ถึงปีที่ 4 เท่านั้น

ในสมัยรัฐบาลคณะปฏิวัติ พ.ศ. 2503 ได้มีการเปลี่ยนแปลงแผนการศึกษาชาติอีกครั้งหนึ่ง กำหนดให้แบ่งการประถมศึกษาออกเป็น 2 ประโยค คือ ประโยคประถมศึกษาตอนต้น 4 ชั้น

และประถมศึกษาตอนปลาย 3 ชั้น โดยจะจัดสอนในโรงเรียนเดียวกันหรือแยกกันก็ได้ (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2519 : 23)

ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2503 นั้นได้เริ่มให้พระราชบัญญัติประถมศึกษา 2505 ขยายการศึกษาภาคบังคับเป็น 7 ปี โดยบังคับเฉพาะแห่งที่เห็นว่ามีความพร้อมที่จะขยายให้เด็กในเกณฑ์บังคับได้เรียนสูงขึ้น ได้กำหนดอายุในเกณฑ์บังคับอายุ 15 ปีบริบูรณ์

ในปี พ.ศ. 2520 ได้มีการประกาศใช้แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปัจจุบันประกาศใช้หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 และมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 การจัดการศึกษาตามแผนการศึกษารัฐฉบับปัจจุบันนี้ แบ่งเป็น 4 ระดับ คือ ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาและระดับอุดมศึกษา

การศึกษาระดับประถมศึกษา ใช้เวลาเรียน 6 ปีติดต่อกัน เป็นการศึกษาภาคบังคับซึ่งบังคับให้เด็กที่มีอายุระหว่าง 6-11 ปี ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2520 ระบุไว้ว่า รัฐจะจัดการศึกษาภาคบังคับให้ทั่วถึงบริบูรณ์ สำหรับสถานศึกษาของรัฐและท้องถิ่นจะจัดให้เปล่าโดยไม่เก็บค่าเล่าเรียน สำหรับหลักสูตร พ.ศ. 2521 จัดเป็นตอนเดียวตลอด ใช้เวลา 6 ปี เนื้อหาสาระและกระบวนการเรียนรู้จัดขึ้นแบบให้บในตัวเอง รวมทั้งเน้นการศึกษาเพื่อสังคม และเป็นกระบวนการต่อเนื่องกันตลอดชีวิต ส่วนการจัดการเรียนการสอนแบ่งเป็น 4 กลุ่มประสบการณ์ คือ กลุ่มทักษะ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย และกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ

การบริหารการประถมศึกษา การประถมศึกษาได้เริ่มมีขึ้นในประเทศไทย ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ต่อมาในปี พ.ศ. 2430 ได้จัดตั้งกรมศึกษาธิการขึ้นซึ่งได้ยกฐานะเป็นกระทรวงธรรมการ (กระทรวงศึกษาธิการในปัจจุบัน) เมื่อ พ.ศ. 2435 ก่อนที่จะมีการเปลี่ยนแปลงระบบบริหารการศึกษามาสู่รูปแบบปัจจุบันเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2523 นั้น การจัดการประถมศึกษาของไทยแบ่งออกเป็น 4 ประเภทโรงเรียน ดังนี้

1. โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการส่งวนไว้เป็นตัวอย่าง
2. โรงเรียนราษฎร์ซึ่งอยู่ในความควบคุมของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ
3. โรงเรียนขององค์กรท้องถิ่น คือ โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด โรงเรียน-

3. โรงเรียนขององค์กรท้องถิ่น คือ โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด โรงเรียน-
เรียนสังกัดเทศบาล โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โรงเรียนสังกัดเมืองพัทยา

4. โรงเรียนในสังกัดอื่น ได้แก่ โรงเรียนสาธิตในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย โรงเรียน
สาธิตในสังกัดวิทยาลัยครู และโรงเรียนสังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน

ตั้งแต่ปีการศึกษา 2523 เป็นต้นมา ได้มีการปรับปรุงโครงสร้างและระบบบริหารการ
ประถมศึกษาใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม และระบบการปกครองของประเทศ
โดยได้มีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เป็นหน่วยงานเทียบเท่ากรม
ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อรับผิดชอบการจัดการประถมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับโรง-
เรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด และกองการประถมศึกษา กรมสามัญศึกษา ส่วนงานของ
กองการศึกษาพิเศษ ซึ่งรับผิดชอบการจัดการศึกษาสงเคราะห์และการศึกษาพิเศษยังคงอยู่ใน
ความรับผิดชอบของกรมสามัญศึกษาต่อไป และให้มีคณะกรรมการข้าราชการครู (ก.ค.) ทำหน้า
ที่บริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครู

การบริหารการศึกษาระดับประถมศึกษา ส่วนใหญ่จึงเป็นของกระทรวงศึกษาธิการ
โดยสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จัดการบริหารในรูปแบบบริหารราชการ
ส่วนกลาง แต่อำนาจวินิจฉัยสั่งการของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเป็นของ
องค์คณะบุคคล ได้แก่ คณะกรรมการระดับต่าง ๆ โดยแบ่งออกเป็น 4 ระดับ คือ ในระดับชาติ ได้แก่
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในระดับจังหวัด ได้แก่ คณะกรรมการการประถมศึกษา
จังหวัด และในระดับอำเภอ ได้แก่ คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ และในระดับกลุ่ม
โรงเรียน ทั้งนี้ เป็นไปตามกฎหมายจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ส่วน
การจัดการศึกษาขององค์กรส่วนท้องถิ่น เช่น กรุงเทพมหานคร เทศบาลต่าง ๆ และเมืองพัทยา
มีกฎหมายเฉพาะแต่ละส่วนงานรองรับอยู่ และในฐานะที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้
รักษาการตามพระราชบัญญัติที่จัดตั้งกรุงเทพมหานคร เทศบาลและเมืองพัทยา หน่วยงานปกครอง
ท้องถิ่น เหล่านี้จึงอยู่ภายใต้การดูแลของกระทรวงมหาดไทย

ดังนั้น จึงอาจสรุปได้ว่า โครงสร้างและระบบบริหารการประถมศึกษาที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน
ถือตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. 2523 ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2523
ทำให้การประถมศึกษาขึ้นอยู่กับหน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้

1. กระทรวงศึกษาธิการ

1.1 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ รับผิดชอบการจัดการประถมศึกษาศึกษาส่วนใหญ่ของประเทศ

1.2 กรมสามัญศึกษา โดยกองการศึกษาพิเศษ รับผิดชอบโรงเรียนศึกษาพิเศษ และศึกษาสงเคราะห์

1.3 กรมการฝึกหัดครู ควบคุมและส่งเสริมให้วิทยาลัยครูจัดโรงเรียนสาธิตเพื่อการสาธิตแก่นักเรียนฝึกหัดครู

1.4 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน รับผิดชอบในการควบคุมดูแลและส่งเสริมการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชน

2. องค์การส่วนท้องถิ่น

2.1 เทศบาล มีหน้าที่จัดการศึกษาระดับประถมศึกษา เฉพาะในเขตเทศบาลต่างๆ โดยได้รับเงินอุดหนุนผ่านกระทรวงมหาดไทย

2.2 กรุงเทพมหานคร มีหน้าที่จัดการศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

2.3 เมืองพัทยา รับผิดชอบในการจัดการประถมศึกษาในเขตเมืองพัทยา

3. ทบวงมหาวิทยาลัย

ทำหน้าที่ควบคุมและส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยจัดการศึกษาในโรงเรียนสาธิตเพื่อการสาธิตแก่นักเรียนนักศึกษา

4. กระทรวงมหาดไทย

กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน ทำหน้าที่จัดการประถมศึกษาให้แก่ชาวเขา และประชาชนในถิ่นทุรกันดาร จัดการสอนโดยตำรวจตระเวนชายแดนและครูช่วยสอน งบประมาณในการดำเนินงานส่วนมากได้จากเงินบริจาค

ในปัจจุบันหลักสูตรประถมศึกษา 2521 มีหลักการ จุดหมาย และโครงสร้างดังต่อไปนี้

หลักการ ได้กำหนดหลักการไว้ 3 ประการ หลักการดังกล่าวเป็นเหมือนแนวทางหรือทิศทางของการประถมศึกษา คือ

1) เป็นการศึกษาเพื่อปวงชน หมายความว่า เราจัดการประถมศึกษาเพื่อประโยชน์สำหรับคนไทยทุกคน ไม่ว่าจะอยู่ที่ใดหรือมีฐานะอย่างไรย่อมได้รับประโยชน์จากการประถมศึกษา โดยเท่าเทียมกัน

2) เป็นการศึกษาเพื่อประโยชน์แห่งการดำรงชีวิต หมายความว่า สิ่งต่าง ๆ หรือเรื่องต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดให้แก่แก่นักเรียน จะต้องมิประโยชน์ต่อชีวิตของนักเรียนเพื่อความอยู่ดีกินดีของทุกคนและของสังคม

3) เป็นการศึกษาเพื่อสร้างเอกภาพของชาติ หมายความว่า เราจัดการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของคนในชาติ ทั้งในด้านภาษา สังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง และการปกครอง

จึงกล่าวได้ว่า แนวทางของการประถมศึกษาคือ เพื่อประโยชน์แห่งชีวิตของคนไทยทั้งมวล และเพื่อความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของชาติไทย แนวทางนี้เป็นสิ่งที่ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องจะต้องทำความเข้าใจให้ตรงกันและปฏิบัติไปในแนวเดียวกัน

จุดหมายของหลักสูตร

หลักการเป็นแนวทางหรือทิศทาง ส่วนจุดหมายเป็นเหมือนปลายทางที่จะไปให้ถึงหลักสูตรประถมศึกษา ได้กำหนดจุดหมายไว้เป็น 4 หมวด คือ

1) คุณสมบัติที่ต้องการเน้น เช่น ความเสียสละ ความมีวินัย ความอดทน ความซื่อสัตย์ และความขยันหมั่นเพียร เป็นต้น

2) ความรู้และทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น ภาษา การคิดคำนวณ สุขภาพ สังคม สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ พลังงาน เป็นต้น

3) ชีวิตที่สงบสุข ได้แก่ การรู้จักทำตนให้มีความสุขตามอัธยาศัยของตนรู้จักปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมและปรับสิ่งแวดล้อมให้เข้ากับตนเอง รวมทั้งการนำหลักธรรมในศาสนามาใช้เพื่อประโยชน์สุขแห่งตน

4) สมาชิกที่ดีของชุมชนและชาติ ได้แก่ การทำตนให้เป็นสมาชิกที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ ทั้งทางตรงและทางอ้อม

กล่าวได้ว่า จุดหมายคือ สถานที่ปลายทางของการเดินทางและจุดหมายของการประถมศึกษาคือให้เป็นคนดี มีคุณธรรม มีความรู้ความสามารถ มีความสุข และเป็นพลเมืองดีของสังคม บ้านเมืองและโลก

โครงสร้างของหลักสูตร

หลักสูตรประถมศึกษาได้จัดการเรียนการสอนเป็นรายวิชา แต่จัดเป็นกลุ่มประสบการณ์ซึ่งในระยะแรกมี 4 กลุ่ม ต่อมาเพิ่มอีก 1 กลุ่ม รวมเป็น 5 กลุ่ม คือ

1) กลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ ได้แก่ ภาษาไทยและคณิตศาสตร์
2) กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เป็นกลุ่มที่เกี่ยวกับชีวิตกับสิ่งแวดล้อมมีเรื่องราวต่าง ๆ เช่น สิ่งมีชีวิต ชีวิตในบ้าน การเมือง และการปกครอง เป็นต้น

3) กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ได้แก่ จริยศึกษา ศิลปศึกษา ดนตรีและนาฏศิลป์ พลศึกษา และกิจกรรมสร้างนิสัย

4) กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ มีเรื่องสำคัญ 3 เรื่อง คือ

(1) งานบ้าน

(2) งานเกษตร และ

(3) งานประดิษฐ์และงานช่าง

5) กลุ่มประสบการณ์พิเศษ สำหรับชั้น ป. 5-6 จะต้องเลือกเรียนวิชาใดวิชาหนึ่งใน 2 วิชา คือ วิชาภาษาอังกฤษ หรือวิชาชีพที่เกี่ยวกับการดำรงชีวิต โดยขยายเวลาเรียนออกไปวันละ 1 ชั่วโมง เป็นวันละ 6 ชั่วโมงหรือปีละ 200 ชั่วโมง กล่าวคือ นักเรียนชั้น ป. 5-6 นอกจากเรียนกลุ่มที่ 1-4 รวม 1,000 ชั่วโมงต่อปีแล้ว จะต้องเลือกเรียนวิชาในกลุ่ม 5 อีก 1 วิชา 200 ชั่วโมงด้วย

การจัดมวลประสบการณ์ให้เรียนนั้น ให้จัดได้ยืดหยุ่นตามพัฒนาการของเด็กและความเหมาะสมของท้องถิ่นเป็นสำคัญ หลักสูตรนี้จึงจัดเป็น 3 ช่วง ช่วงละ 2 ปี คือ ประถมปีที่ 1-2 ประถมปีที่ 3-4 และ ประถมปีที่ 5-6 ซึ่งเนื้อหานั้นอาจพัฒนาเปลี่ยนแปลงได้

ปัญหา

ปัญหาในระดับประถมศึกษา (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2527 : 129-131)

มีดังนี้

1. การจัดการศึกษาภาคบังคับ

การจัดการศึกษาภาคบังคับยังไม่ทั่วถึง เด็กหลายกลุ่มยังขาดโอกาสเข้ารับการศึกษาในระดับนี้ เช่น เด็กในชนบทห่างไกลและมีปัญหาทางเศรษฐกิจ เด็กในชุมชนแออัด เด็กในท้องถิ่นที่มีปัญหาทางภาษาและวัฒนธรรม เด็กชาวเขาและชาวเกาะ รวมทั้งเด็กพิการที่สามารถศึกษาเล่าเรียนได้

2. ความเสมอภาคทางการศึกษา

2.1 การจัดการประถมศึกษาอย่างไม่เสมอภาค กล่าวคือ โรงเรียนยังมีความแตกต่างกันอยู่มาก ทั้งทางด้านบริการและคุณภาพ เมื่อเปรียบเทียบระหว่างขนาดของโรงเรียนและที่ตั้งของโรงเรียนระหว่างในเมืองกับชนบท

2.2 มีเด็กนักเรียนจำนวนมากยังขาดแคลนสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน เสื้อผ้า อาหารกลางวัน และมีปัญหาด้านสุขภาพอนามัย ซึ่งเป็นกลุ่มเด็กที่เสียเปรียบในทางเศรษฐกิจ แม้ว่ารัฐพยายามจัดสรรงบประมาณและระดมความช่วยเหลือจากภาคเอกชน ก็ยังไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่ขาดแคลนได้ทั้งหมด

3. คุณภาพทางการศึกษา

3.1 วิธีการและกระบวนการเรียนการสอนยังไม่สอดคล้องกับหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 ทั้ง 5 กลุ่มประสบการณ์ คือ กลุ่มทักษะ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย กลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพ และกลุ่มพิเศษ ทำให้ไม่บรรลุจุดหมายของหลักสูตรและมีอัตราการเข้าชั้นสูง

3.2 ยังขาดการจัดกิจกรรมที่สำคัญ ๆ ที่จะช่วยส่งเสริมกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและมีลักษณะบูรณาการ เช่น การจัดกิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน การจัดกิจกรรมสหกรณ์และการสาธารณสุขมูลฐาน เป็นต้น

3.3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนยังเน้นทางวิชาการมากกว่าการฝึกปฏิบัติและการอบรมบ่มนิสัย ทำให้ผู้เรียนไม่ได้นำเอาความรู้วิชาการที่ได้รับไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ การเลือกแขนงวิชาในกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ยังไม่สนองความต้องการของเด็กเท่าที่ควร เนื่องจากมีข้อจำกัดเรื่องครูผู้สอน

3.4 ขาดการแนะแนวในการศึกษาเล่าเรียน และแก้ไขปัญหาดังต่าง ๆ ในด้านชีวิตความเป็นอยู่ ทำให้นักเรียนขาดที่พึ่งทางใจ ซึ่งเป็นผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็ก

3.5 สื่อ อุปกรณ์ วัสดุ-ครุภัณฑ์ และแบบเรียนยังมีปริมาณไม่เพียงพอในการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมตามหลักสูตร ทั้งคุณภาพก็ยังไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดและยังมีการนำมาใช้น้อย ไม่เหมาะสมกับประโยชน์การใช้สอยและไม่คุ้มค่ากับการลงทุน รวมทั้งครูผู้สอนส่วนใหญ่ยังขาดทักษะ ความรู้ความเข้าใจทั้งทางด้านการใช้และการผลิต

3.6 ยังไม่มีการพัฒนาและนำเอาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษามาใช้ในการจัดการประถมศึกษาเท่าที่ควร เป็นผลให้การจัดการศึกษาระดับนี้ขาดคุณภาพและมีการลงทุนสูง โดยเฉพาะโรงเรียนในชนบทห่างไกลและทุรกันดารยังขาดสื่อและครูผู้สอน แม้จะมีการนำเอาวิทยุโรงเรียนและสื่อการเรียนมาใช้ก็ยังไม่สามารถจัดทำให้มีปริมาณเพียงพอได้

3.7 อาคารเรียนส่วนใหญ่ไม่ได้มาตรฐาน และมีบางส่วนเป็นอาคารชั่วคราว เพราะได้รับบริจาคมาจากประชาชน นอกจากนี้ ยังมีอาคารเรียนที่ชำรุดทรุดโทรม ไม่เหมาะแก่การใช้เป็นที่ศึกษาเล่าเรียน และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตร

3.8 สภาพแวดล้อมในโรงเรียนยังไม่ปรับปรุงให้เหมาะสม ส่วนใหญ่ยังไม่ได้ปรับสภาพพื้นที่ให้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในลักษณะบูรณาการกลุ่มงานพื้นฐานอาชีพและกลุ่มประสบการณ์อื่น ๆ เพื่อเป็นผลผลิตและรายได้ของโรงเรียน นอกจากนี้ สภาพแวดล้อมทั่วไปยังไม่ถูกสุขลักษณะ สนามหญ้าและบริเวณไม่ได้รับการปรับปรุงตกแต่งให้ร่มรื่น สวยงาม

4. การบริหารและการนิเทศการศึกษา

4.1 การจัดการประถมศึกษาตามโครงสร้างระบบบริหารทุกระดับยังไม่สอดคล้องสัมพันธ์กันทั้งระดับโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน อำเภอ จังหวัด และระดับชาติ โดยเฉพาะการบริหารยังขาดประสิทธิภาพ และไม่เป็นระบบ

4.2 ประชาชน ชุมชน และองค์กรชุมชนต่าง ๆ ยังให้ความสนใจและเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาและจัดการศึกษาน้อย ทั้งทางด้านการศึกษาให้ความช่วยเหลือด้านทรัพยากร แรงงาน ประสบการณ์ ความรู้ทางอาชีพในท้องถิ่น

4.3 การกระจายครูจากโรงเรียนที่เกินไปยังโรงเรียนที่ขาด เป็นปัญหาทางด้าน

การบริหารอย่างมาก เนื่องจากโรงเรียนที่ขาดครูจะเป็นโรงเรียนที่อยู่ห่างไกลการคมนาคม ครูไม่ยอมไปสอน

4.4 การวางแผนและติดตามประเมินผล ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญของการบริหาร ยังไม่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากยังไม่มีการพัฒนาระบบข้อมูล และบุคลากรทางด้านนี้เท่าที่ควร

4.5 การนิเทศการศึกษา ยังกระทำได้ไม่ทั่วถึงและเพียงพอ เนื่องจากข้อจำกัดทางด้านงบประมาณและอัตราค่าจ้างของศึกษานิเทศก์ รวมทั้งยังขาดประสิทธิภาพการนิเทศภายในโรงเรียนและการนิเทศจากภายนอกโรงเรียน

5. การพัฒนาบุคลากร

5.1 โอกาสความก้าวหน้าและสถานภาพของบุคลากรทางการศึกษายังมีความเหลื่อมล้ำกันในระเบียบปฏิบัติ ระหว่างหน่วยงานที่อยู่ต่างสังกัด

5.2 ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชนยังไม่ดีมีความรู้สึกไม่มั่นคงในอาชีพ การเข้าออกของครูโรงเรียนเอกชนจึงมีอยู่ตลอดเวลา

6. การประสานงาน

การจัดการศึกษาในระดับนี้มีหน่วยงานที่จัดหลายสังกัด และมีการประสานงานกันน้อยเป็นเหตุให้เกิดการปฏิบัติงานซ้ำซ้อน ก่อให้เกิดความไม่เสมอภาคระหว่างหน่วยงานต่างสังกัดกัน

ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา

เกี่ยวกับประเด็นปัญหาที่กล่าวข้างต้น มีข้อเสนอแนะตามนโยบายและมาตรการในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ.2530-2534) (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2527:133-137) ดังนี้

1. เร่งรัดจัดการศึกษาภาคบังคับให้แก่เด็กทั่วถึงทุกคนตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ.2523 โดยเน้นกลุ่มเด็กที่ยังด้อยโอกาสเข้ารับการศึกษาระดับนี้

1.1 กำหนดเป็นระเบียบปฏิบัติในการจัดการศึกษาภาคบังคับให้แก่เด็กกลุ่มด้อยโอกาสในพื้นที่ต่าง ๆ ตามความรับผิดชอบของหน่วยงานดังต่อไปนี้

(1) เด็กชุมชนแออัดและอยู่ห่างไกลการคมนาคม มีปัญหาทางเศรษฐกิจ เด็กพิการที่สามารถศึกษาแล้ว เรียนร่วมในโรงเรียนเด็กปกติได้

(2) เด็กชุมชนแออัดมีปัญหาทางเศรษฐกิจ เด็กพิการที่สามารถศึกษาแล้ว เรียนร่วมในโรงเรียนเด็กปกติได้

(3) เด็กกลุ่มที่อยู่โอกาสที่อยู่นอกเขตกรุงเทพมหานคร เทศบาล และเมือง พัทธยา

(4) เด็กพิการที่ไม่สามารถเรียนร่วมในโรงเรียนเด็กปกติได้ และเด็กที่สมควรเข้ารับบริการในรูปแบบโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์

1.2 ให้ศึกษาเด็กกลุ่มเป้าหมายในเขตรับผิดชอบและพัฒนา รูปแบบการจัดการศึกษา ภาคบังคับให้เด็กดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพ

2. เน้นเรื่องความเสมอภาคทางการศึกษาโดยกระจายทรัพยากร เพื่อจัดบริการการศึกษาภาคบังคับให้มีคุณภาพของบริการทัดเทียมกัน รวมทั้งให้ความช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาทางด้านเศรษฐกิจเป็นพิเศษ

2.1 พัฒนาศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนให้สามารถดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ และมุ่งให้บริการแก่โรงเรียนที่ด้อยคุณภาพเป็นอันดับแรก

2.2 ให้มีการกระจายทรัพยากรลงไปสู่โรงเรียนที่ขาดแคลนและด้อยคุณภาพอย่างจริงจัง โดยเฉพาะในระดับโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนและอำเภอ ทั้งงบประมาณและอัตราคำสั่งครู

2.3 ระดมสรรพกำลังทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อจัดบริการแก่เด็กที่ขาดแคลนทางด้านสื่อการเรียน อุปกรณ์การเรียน เสื้อผ้า และที่มีปัญหาทางด้านสุขภาพอนามัย และโภชนาการ รวมทั้งศึกษาหาแนวทางที่จะใช้ทรัพยากรเพื่อการนี้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. มุ่งปรับปรุงคุณภาพโรงเรียนประถมศึกษาให้สามารถจัดการกระบวนการเรียนการสอนสนองต่อจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.1 ปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียน โดยเน้นกิจกรรมการอบรมทางด้านศีลธรรมจรรยาและวัฒนธรรม กิจกรรมปลูกฝังประชาธิปไตย กิจกรรมสหกรณ์และการสาธารณสุขมูลฐาน

3.2 ปรับปรุงอาคารสถานที่ วัสดุ ครุภัณฑ์ ตลอดจนสภาพแวดล้อมภายในบริเวณโรงเรียน ให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน รวมทั้งการปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดีแก่เด็ก

3.3 เร่งรัดให้มีการนำเอานวัตกรรมทางการศึกษามาใช้ในการปรับปรุงคุณภาพและลดการลงทุนในการจัดการประถมศึกษา รวมทั้งสนับสนุนการใช้นวัตกรรมด้านสื่อการเรียนที่มีลักษณะสนองตอบความแตกต่างระหว่างบุคคล และช่วยแก้ปัญหาที่เด็กต้องหยุดเรียนไปบ้างด้วยสาเหตุต่างๆ กัน หรือเด็กที่มาเรียนไม่สม่ำเสมอเนื่องจากสาเหตุเชิงเศรษฐกิจ และช่วยให้การหยุดเรียนนั้นไม่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนของเด็ก

3.4 ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารการใช้หลักสูตร เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นมากขึ้น

4. ปรับปรุงการบริหารและการนิเทศการศึกษา รวมทั้งการพัฒนาบุคลากรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

4.1 ปรับปรุงการจัดการและการบริหารการประถมศึกษาตามโครงสร้างระบบบริหาร ตั้งแต่ระดับโรงเรียนถึงระดับชาติ ให้สอดคล้องสัมพันธ์กันทุกระดับและมีประสิทธิภาพทั้งในด้านการวางแผน การบริหารและการติดตามประเมินผล

4.2 ปรับปรุงการบริหารโรงเรียนให้เอื้อต่อการที่จะให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาชุมชนอย่างแท้จริง

4.3 พัฒนาระบบการนิเทศทั้งการนิเทศภายในโรงเรียนและการนิเทศของศึกษานิเทศก์ เพื่อให้การนิเทศเป็นไปอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ โดยเน้นการนิเทศแบบเจาะลึกมากกว่าการนิเทศแบบไปรษณีย์

4.4 หาวิธีการพัฒนาบุคลากรนอกเหนือไปจากการฝึกอบรมปกติ เพื่อให้การพัฒนาบุคลากรเป็นไปอย่างต่อเนื่องและประหยัดงบประมาณ

5. ไม่สนับสนุนให้มีการสอบคัดเลือกเด็กเข้าเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ยกเว้นในกรณีที่มีการรับเด็กอายุต่ำกว่าเกณฑ์ภาคบังคับเท่านั้นที่อาจมีความจำเป็นอยู่ก็ให้ใช้การสอบวัดตามหลักจิตวิทยาพัฒนาการของเด็ก ห้ามสอบวัดทางด้านวิชาการโดยเด็ดขาด

5.1 ดำเนินการออกเป็นระเบียบหรือกฎกระทรวงว่าด้วยการรับเด็กเข้าเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ดังต่อไปนี้

(1) การรับเด็กที่อายุถึงเกณฑ์ภาคบังคับเข้าเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ห้ามดำเนินการโดยใช้วิธีการสอบคัดเลือกเข้าเรียนโดยเด็ดขาด

(2) การรับเด็กที่อายุต่ำกว่าเกณฑ์ภาคบังคับเข้าเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถ้าจำเป็นต้องมีการสอบคัดเลือกก็ให้ใช้วิธีสอบวัดความพร้อมตามหลักจิตวิทยาพัฒนาการของเด็กเท่านั้น ห้ามสอบวัดทางด้านวิชาการโดยเด็ดขาด

5.2 ให้มีการติดตามผลและควบคุมการปฏิบัติตามข้อ 5.1

สรุป

การศึกษาในระดับประถมศึกษาเน้นวิชาความรู้ ทักษะที่เป็นพื้นฐานในการที่จะศึกษาต่อเพื่ออาชีพเฉพาะสิ่งเฉพาะอย่าง รากฐานจึงมีความสำคัญทางการศึกษาทั้งปวง เช่น ทักษะในทางภาษา การคิดคำนวณต่าง ๆ ซึ่งเป็นพื้นฐานนำไปใช้ในการศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาและอุดมศึกษา ซึ่งสิ่งต่าง ๆ นี้มีส่วนเกี่ยวพันกันอย่างมาก นอกจากนี้ กิจกรรมและประสบการณ์ในระดับประถมศึกษายังเป็นเครื่องส่งเสริมความสนใจ และนำไปสู่ความถนัดในระดับมัธยมศึกษาต่อไปอีกด้วย ดังนั้น การประถมศึกษาถือได้ว่าเป็นการศึกษาขั้นมูลฐานที่พลเมืองทุกคนจะต้องได้รับวิชาที่สอนในโรงเรียนประถมศึกษาจึงเป็นวิชาที่พลเมืองทุกคนจะต้องนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ตลอดจนเป็นวิชาที่เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษา นอกจากนี้ ยังจะต้องมีวิชาชีพสำหรับเด็กที่ไม่มีความประสงค์หรือไม่มีโอกาสที่จะเข้าเรียนต่อในระดับการศึกษาที่สูงขึ้นไปด้วย จึงจัดได้ว่าการประถมศึกษาเป็นการศึกษาสำหรับมวลชนอย่างแท้จริง นับได้ว่าเป็นระดับการศึกษาที่สำคัญอย่างยิ่งต่อพลเมืองส่วนใหญ่ของประเทศ

คำถาม

1. ในการจัดการประถมศึกษาของประเทศต่างๆ มีความมุ่งหมายอย่างไร
.....
.....
.....
2. โรงเรียนประถมศึกษามีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดประสบการณ์และทักษะอย่างไร
  1. ....
  2. ....
  3. ....
  4. ....
  5. ....
  6. ....
3. จงอธิบายแนวความคิดที่มีต่อการประถมศึกษาของโคมินนีอูส รุสโซ และมอนเตสซอรี
.....
.....
.....
4. การศึกษาภาคบังคับ หมายถึงอะไร? มีความสำคัญและมีความจำเป็นสำหรับความเป็นชาติอย่างไร? จงอธิบาย
.....
.....
.....
.....

5. ท่านคิดว่าการศึกษาระดับมัธยมศึกษา หรือประถมศึกษา มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ
อย่างไร

.....
.....
.....

6. จงอธิบายภูมิหลังของการประถมศึกษาในภูมิภาคเอเชีย พร้อมทั้งอธิบายปัญหาและข้อเสนอ
แนะในการแก้ปัญหา

.....
.....
.....

7. แผนการราจี คือแผนอะไร? และเกี่ยวข้องกับจัดการประถมศึกษาของประเทศไทย
อย่างไรบ้าง

.....
.....
.....

8. ในการลงทุนเพื่อการศึกษาในชั้นประถมศึกษา เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้มีข้อควรคำนึง
อยู่ 7 ประการ ได้แก่อะไรบ้าง?

.....
.....
.....
.....
.....

9. จงอธิบายถึงปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาของการประถมศึกษา ที่เกิดขึ้นในประเทศต่างๆ?

- ปัญหา 1. ....
2. ....
3. ....

ข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....

10. จงอธิบายถึงสาระสำคัญของการประถมศึกษาของประเทศไทย ในหัวข้อต่อไปนี้

- 10.1 การประถมศึกษาเริ่มมีขึ้นในสมัยใด? และโรงเรียนใดเป็นโรงเรียนแห่งแรก
10.2 ปัจจุบันการศึกษาระดับประถมศึกษาใช้เวลาเรียนกี่ปี
10.3 เนื้อหาสาระและกระบวนการเรียนรู้จัดขึ้นแบบใด
10.4 การเรียนการสอนแบ่งออกเป็นกี่กลุ่ม? อะไรบ้าง?
10.5 ปัญหาที่สำคัญของการประถมศึกษาและข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....